

HISTORISCHE KRING EEMNES

Jaarverslag 2025 (versie 13mrt26)

Algemeen

Het afgelopen jaar is, vergeleken met de voorgaande jaren, voor wat betreft de activiteiten, een normaal jaar geweest, met veel activiteiten. Hierbij de verslaglegging per onderdeel.

De formele start was zoals gewoonlijk de Algemene Ledenvergadering. Deze werd gehouden op 14 april 2025 in het Huis van Eemnes.

Het bestuur is na deze vergadering het jaar verder gegaan in onderstaande samenstelling.

Twee bestuursleden waren dit jaar (statutair) aftredend. Dat waren Dick Scherpenzeel en Bram Roodhart.

Mw. E.C.M. (Betsy) Seure-Van 't Klooster trad tussentijds af en daarvoor in de plaats werd als nieuw bestuurslid Jos Bakker voorgedragen die het penningmeesterschap voor zijn rekening zal nemen.

Er waren geen tegenkandidaten en de statutair aftredende leden werden opnieuw gekozen. Ook Jos Bakker werd als nieuw bestuurslid gekozen.

Daarmee zag het bestuur er als volgt uit:

Voorzitter: Mw. M.C. Lemstra-Meissner

Vicevoorzitter: H.A. (Henk) van Hees

Secretaris: J.A. (Jan) de Bruijn

Penningmeester: J. Bakker (als zodanig door het bestuur benoemd)

Bestuursleden: B. (Bram) Roodhart, D.E.C. (Dick) Scherpenzeel en W. (Wiebe) van IJken.

Dit jaar heeft het bestuur 7 keer vergaderd.

Leden en vrijwilligers

Leden:

Het ledenaantal is in 2025 gedaald met 14 van 716 naar 702 per 31 december. Daarvan zijn er 2 die een contributievrij abonnement hebben (met name de ereleden).

Vrijwilligers:

Het aantal is in de loop van het jaar met 5 personen gestegen op 31-12-2025 in totaal 89 vrijwilligers.

Onze vrijwilligers zijn multifunctioneel inzetbaar voor onder meer: het rondbrengen van de boekjes, optreden als gastvrouw- of heer, deelnemen in werkgroepen en klokkenluidersgilde, beheer, schoonmaken en klusjes in/bij de Oudheidkamer en andere hand- en spandiensten. Wij zijn hen daarvoor zeer dankbaar!

Publieks- en ledenactiviteiten

Genoemd kunnen worden de volgende activiteiten:

- 14 april: Algemene Ledenvergadering, met aansluitend na de pauze een de bekende oude zwart-wit film van en over Eemnes uit 1957. (ca. 30 personen aanwezig).

- 26 april: Koningsdag met beklimmen NH Kerk (ruim 600 personen) en Oudheidkamer (76 personen).

Voorts werd de kraam met boeken en tijdschriften op de markt ook goed bezocht.

- 5 mei: Wandeling i.h.k.v. 80-jaar vrijheid langs markante plaatsen tijdens WO2.

- 10 mei: Open Gemalendag, nabij de sluis (ca. 140 personen).

- 21 juni: In- en uitmarkt in HvE met kraam en materiaal over de HKE voor met name senioren. Heeft o.m. geleid tot 3 nieuwe leden.

- 13 september: Open Monumentendag met optreden van de klokkenluiders en openstelling van RK Kerk (29 personen), NH Kerk en toren (53 personen), Gemaal (85 personen) en Oudheidkamer (34 personen).

- 24 oktober: Schoonmaakactie van de Oudheidkamer. Afgezien van bestuursleden waren er 4 hardwerkende vrijwilligers aanwezig.

- 2 november: Tot eind oktober stond de tentoonstelling met prenten en voorwerpen van Almekinders in de Oudheidkamer. Hierop volgde de nieuwe expositie over de brandweer, op 2 november geopend door de burgemeester. Hierbij waren ca. 45 personen, waaronder (oud)brandweerleden aanwezig.

- 5 november: Herfstavond in het Huis van Eemnes met een presentatie van Celine Roodhart over de polder van Eemnes. Aanwezig 60 personen.

- Ad hoc: Meerder wandelingen langs historische plekken in Eemnes aan o.a. Gemeente, de Zonnebloem.
- 18 december: Ontvangst en gesprek met ca. 10 leerlingen van de bovenbouw van Scholengemeenschap Laar en Berg over hoe je in te zetten voor de samenleving, in dit geval het vrijwilligerswerk bij de HKE.

Deelname aan activiteiten en bezoek Oudheidkamer

De Oudheidkamer was het hele jaar weer op de zaterdagmiddagen tussen 14.00-16.00 uur opengesteld voor het bezichtigen van de tentoonstelling en voor het stellen van vragen aan de aanwezige vrijwilligers over onze historie.

Bezoek was mede mogelijk door de inzet van vele gastvrouwen en gastheren (uit een groep van ca. 25 personen) die door Betsy Seure en later Olga Fakkeldij waren aangezocht en ingedeeld.

Naast de dit jaar gehouden bijeenkomsten van de werkgroepen, kwamen daar volgens telling 325 bezoekers (250 in 2022, 290 in 2023 en 320 in 2024).

Buiten de Oudheidkamer had HKE, al of niet in samenwerking met anderen, ook nog talloze contacten.

Elke zaterdag waren in de Oudheidkamer vast aanwezig Henk van Hees, Wiebe van IJken en Harry van der Voort om bezoekers met vaak genealogische, maar ook andere vragen, te helpen. Ook andere in onderzoek betrokken actieve leden komen hier regelmatig voor overleg of hun werkzaamheden te doen, waardoor het een soort Historisch Café is.

De woensdagochtend van 9.30 tot 11.30 uur is de vaste werkdag in de Oudheidkamer voor de werkgroepen Voorwerpen/Schenkeningen, Documentatie en Foto's Algemeen. Zij administreren en ordenen dan de (ontvangen/aanwezige) documenten, voorwerpen en foto's. Deze werkgroep is ca. 30 maal met doorgaans 3 tot 5 personen bijeen geweest. De Werkgroep Genealogie heeft 10 werkbijeenkomsten gehad.

Samenwerking met andere organisaties

Naast de vaste activiteiten waren er activiteiten in samenwerking met andere organisaties:

- De Rotonde publiceerde verdeeld over de maanden 11 historische bijdragen, verzorgd door Jan de Bruijn, in de rubriek 'De Historische Kring Eemnes vertelt ..'.
De Rabobank clubactie, met voor de HKE wederom een mooi resultaat, leverde dit jaar een bedrag op van € 982,79, ca. € 200,- minder dan het jaar ervoor, voor het digitaliseren en grotendeels openbaar maken van onze collecties. Het accent dit jaar lag op het zichtbaar maken van oude foto's en ansichtkaarten. Het werk hieraan zal het komende jaar nog wel even doorlopen.
- De vaste tentoonstelling in het Huis van Eemnes op de 1^e verdieping bestaat sedert medio 2021 uit een expositie met doeken over de Canon van Eemnes.
- Een belangrijk item voor onze Kring is het Beheer en ontsluiting van onze Collectie. Hierover zijn gesprekken geweest en nog steeds gaande met o.m. de stichting Landschap Erfgoed Utrecht en -op de achtergrond- de provincie Utrecht die hierin subsidieert. Inmiddels is een keuze gemaakt voor een programma gemaakt en een werkgroepje houdt zich bezig met de verdere uitwerking en implementatie.
- Overleg vindt zal nog plaatsvinden met de gemeente, dit vanwege de per 2024 in werking getreden Omgevingswet, over het (verplicht door de gemeente) vaststellen van een Omgevingsvisie. Hierin wordt eveneens het gemeentelijk erfgoed meegenomen.
- Ook is overleg gaande met de gemeente over deelname aan het door de gemeente geïnitieerde kunst- en cultuurproject, waarmee de HKE met behulp van subsidie meer mogelijkheden krijgt om zich te ontwikkelen en profileren.

Jaarverslagen werkgroepen

De samenstelling van Werkgroepen in de volgende paragrafen geeft de situatie eind 2025 weer.

Kwartaalblad

Verantwoordelijk voor de totstandkoming: Henk van Hees (redactie), Constant Tanghe (opmaak en typografische vormgeving).

Het kwartaalblad kwam in jaargang 46 uit met vier nummers van resp. 62, 64, 64 en 64 pagina's (totaal 254; in 2025: 254). De gehele editie is voor de vijfde keer in full colour en uitgevoerd door drukker Ditisdrukwerk Eemnes.

In het blad zijn verschillende interviews over Eemnessers geplaatst en artikelen over onder meer genealogie, beroepen, voorvallen/gebeurtenissen, gebouwen/plaatsen, schenkingen, tentoonstellingen en andere zaken en activiteiten betreffende onze gemeente.

Werkgroep Bebouwingsgeschiedenis

Voorzitter: Jos Bakker (bestuurlijk verantwoordelijk) in samenwerking met Dick Scherpenzeel. Jos is bezig met de gebouwinformatie systematisch bij elkaar te brengen om zo het nieuwe collectie registratiesysteem op een systematische manier te kunnen vullen.

Werkgroep Beeld en Geluid (Dick)

Voorzitter (tevens bestuurlijk verantwoordelijk): Dick Scherpenzeel. De werkgroep is nog steeds op zoek naar nieuwe vrijwilligers. In 2024 zijn in samenwerking met het Utrechts Archief een aantal oude films opnieuw gedigitaliseerd. Het gaat om de film 'Eemnes 1959' en de oude 'Eemnesser Journaals'. Deze waren in de jaren '90 omgezet naar DVD formaat (oude TV formaat), maar zijn nu in HD formaat gedigitaliseerd op kosten van het Utrechts Archief. Het resultaat ervan wordt op de ALV avond 2025 na de pauze zichtbaar, als de film 'Eemnes 1959' wordt gedraaid. Een laatste loot aan de Eemnesser Journaals, die van 1988, is toegevoegd, nadat de oorspronkelijke film gevonden was. De film is ondertussen gedigitaliseerd in HD formaat en het origineel wordt ondergebracht bij het Utrechts Archief.

Werkgroep Bibliografie

Voorzitter: onofficieel treedt Harry van der Voort als zodanig op; leden: Harry van der Voort en Marian Springer. Bestuurlijk verantwoordelijk: Wiebe van IJken.

- Collectie Boeken:

In 2025 zijn 18 nieuwe boeken verworven voor de bibliotheek.

De catalogus van de collectie Boeken is toegevoegd aan de database in Kleksi. Zodra Kleksi operationeel is zullen de 18 nieuwe boeken ook in de database worden opgenomen. Een nieuwe versie van de catalogus is door Kleksie overbodig geworden.

- Collectie Tijdschriften:

De index op het Kwartaalblad van HKE is bijgewerkt tot en met nr. 3 van 2025 en daarna overhandigd aan Dick Scherpenzeel om toegevoegd te worden aan de database in Kleksi. Zodra Kleksi operationeel is zullen de nieuwe nummers van het Kwartaalblad vanaf nr. 4 van 2025 worden toegevoegd. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat een nieuwe versie van de Index overbodig is geworden.

Aan de index op de tijdschriften, voornamelijk bestaand uit die van de ruilabonnementen, is vanaf 2024 niet meer verder gewerkt wegens tijdgebrek.

Een overzicht van de tijdschriften in de collectie is overhandigd aan Dick Scherpenzeel om toegevoegd te worden aan Kleksi.

- Verkoop boeken op de marktkraam:

Op Koningsdag 2025 heeft de HKE weer buiten op de Koningsdagmarkt gestaan voor de voormalige Garage Beuk. De mooie plek wierp weer zijn vruchten af: de verkoop van oude boeken leefde flink op en werden enkele nieuwe leden geworven.

Het is de bedoeling om in 2026 om weer op deze plek op de Wakkerendijk te gaan staan.

In 2025 was er weer een boekenkraam (in de Oudheidkamer) op Open Monumentendag (OMD). Dit leeft nog niet onder de mensen, maar het is de bedoeling dit wel te blijven doen als uitbreiding van de activiteiten van HKE op OMD. Johan van Oostrum, Jan Out, Bram Roodhart en Harry van der Voort bemensten de kraam.

- Verkoop in de Oudheidkamer:

In de loop van 2025 werden verschillende oude boeken verkocht.

De reguliere verkoop van boeken, eigen uitgaven en recentere boeken over Eemnes en het Kwartaalblad van HKE valt niet onder deze werkgroep.

Werkgroep Documentatie

Voorzitter (tevens bestuurlijk verantwoordelijk): Jan de Bruijn. Leden: Jaap Groeneveld, Piet Hilhorst (knipsels) en Marian Springer. De werkgroep is wederom op ca. 35 dagdelen van 2 uur op woensdagochtenden bijeen gekomen, samen met die van Voorwerpen en Foto's Algemeen. De hele index Documentatie is een grote doorzoekbare pdf-file, die zijn diensten bewijst. Jaap, die de index ooit in 2010 heeft opgezet, heeft nu voorbereidingen getroffen om deze in de nieuwe database, die op punt van uitkomen staat over te kunnen hevelen. Marian heeft in de eerste helft van het jaar enkele grote schenkingen met documentatie verwerkt. Piet Hilhorst, die thuis werkt, heeft de knipsels over Eemnes in 2025 uit BELNieuws (voorheen) Laarder Courant) en de Gooi- en Eemlander verwerkt.

Werkgroep Eemnesser Klokkenluiders Gilde

Luidmeester (en contact bestuur): Jaap Frantsen. 2^e Luidmeester: Cor Snel. Klokkenluiders: Ruud van 't

Pad Bosch, Peter van Hofslot, Liesbeth Lemckert, Theo Rozenberg, Bert Snel, Henk van Hees, Nico Seure, Gert van den Brink en Bram Roodhart.

Ook in 2025 heeft het Klokkenluidersgilde regelmatig de klokken van de Hervormde Nicolaaskerk en het Dikke Torentje mogen luiden.

Het Dikke Torentje hebben we in het totaal 25 keer geluid waarvan 21 keer voor specifieke gelegenheden, o.a. trouw- en rouwdiensten, de rest volgens het luidrooster. De klokken van de Hervormde Nicolaaskerk worden normaal automatisch geluid. Bij bijzondere vieringen en Kerkelijke hoogtijdagen werd er 11 keer door het Gilde origineel met de hand geluid.

Werkgroep Foto's Algemeen

Enig lid: Ruud Ham. Bestuurlijk verantwoordelijk Jan de Bruijn. Er wordt gewerkt aan de fotocollectie op de woensdagochtenden, tegelijk met de werkgroep Documentatie en Voorwerpen. De werkgroep foto's richt zich op alle foto's die een beeld geven van het Eemnes uit het verleden en van nu. De bestaande verzameling heeft in 2017 een nieuwe en duidelijkere indeling gekregen. In 2026 zal de collectie ondergebracht worden in een nieuwe database. Omdat we dan in staat zijn om zelf de indeling aan te passen zullen er wellicht nieuwe groepen ontstaan om onze collectie nog beter in beeld te brengen. Het blijkt dat er een facebook pagina bestaat die veel (oude) foto's van Eemnes bevat. We gaan in 2026 proberen om de mensen aan te sporen om hun foto's ook met ons te delen. Het verkrijgen van nieuw (digitaal) materiaal blijft een punt van aandacht.

Werkgroep Genealogie

Voorzitter (tevens bestuurlijk verantwoordelijk): Henk van Hees. Leden: Cora Klaver-Jelles, Ria Stoutenburg-Vos (is voor de werkgroep alleen actief met het indexeren van geboortekaartjes en huwelijksaankondigingen), Michel Majoor, Harry van der Voort en Wiebe van IJken. Ondersteunende activiteiten voor de werkgroep zijn verricht door Gabriëlle Brenninkmeijer, Leo Kouwenhoven en Miriam van 't Klooster.

De werkgroep ontvangt regelmatig genealogische vragen, zowel via e-mail, als bij bezoeken in de Oudheidkamer, die soms ook interessante gegevens opleveren.

Daarnaast heeft de Werkgroep Genealogie 10 werkbijeenkomsten gehad. Eén van die bijeenkomsten was een vergadering van de harde kern van de Werkgroep Genealogie samen met alle ondersteuners. Deze bijeenkomst was op 1 februari en is door iedereen als zinvol ervaren.

Op de computer in de Oudheidkamer zijn nu alle digitale bestanden van de Werkgroep Genealogie opgeslagen volgens dezelfde opzet als de papieren collectie. In 2025 zal de Inventaris van de Collectie Genealogie hiermee aangevuld worden, wat wegens tijdgebrek in 2024 niet heeft plaatsgevonden. Zodra dit gereed is, wordt de inventaris beschikbaar gesteld en ook op de website geplaatst.

Wiebe van IJken en Harry van der Voort hebben namens de Werkgroep Genealogie zitting genomen in de voorbereidingsgroep voor een nieuw collectiebeheersysteem dat het huidige systeem in de Oudheidkamer moet gaan vervangen. Wiebe van IJken behartigt de belangen m.b.t. het digitale deel en Harry van der Voort is de man voor het papieren deel van de Collectie Genealogie.

Als voorbereiding op het nieuwe systeem is in overleg met Jaap Groeneveld begonnen om een duidelijkere scheiding aan te brengen tussen de Collecties Documentatie en Genealogie.

De Werkgroep Genealogie heeft weer de nodige artikelen geleverd voor het kwartaalblad. Zo is veel werk verricht voor de serie "Metselaars en timmerlieden in Eemnes door de eeuwen heen". Daarnaast is de werkgroep verder gegaan met het inventariseren van de Eemnesser bestuurders; dit resulteerde in beschrijvingen in het kwartaalblad onder redactie van Harry van der Voort.

Werkgroep ICT

Voorzitter (tevens bestuurlijk verantwoordelijk): Dick Scherpenzeel (coördinatie). De werkgroep (leden: Jaap Groeneveld, Wiebe van IJken, Ruud Ham, Harry van der Voort en Jos Bakker) heeft een pakket gekozen ("Kleksi") om onze collectie online te kunnen beheren en zichtbaar te maken. In 2025 is er een opzet gemaakt voor het systeem en is er gewerkt aan het opschonen en voorbereiden voor het omzetten van de gegevens. Eind 2025 waren de collecties foto's, voorwerpen, boeken en geboortekaarten in het nieuwe systeem gezet. Er wordt nu gewerkt aan een handleiding voor de collectie beheerders en de web interface voor de eindgebruikers. We verwachten eind eerste kwartaal de eerste resultaten te kunnen tonen. Daarnaast zijn we bezig om ook de andere collecties, documentatie, ansichtkaarten, bidprentjes, gebouwen en artikelen om te gaan zetten.

Werkgroep Interviews

Voorzitter (tevens bestuurlijk verantwoordelijk): Henk van Hees. Leden: Gerard Beentjes, Gerard Bisschop, Marian Boersen-Rigter, Ruud Ham, Bert Snel en Peter Springer. De werkgroep heeft in 2025 vier grote interviews en twee vrijwilligersinterviews verzorgd voor het kwartaalblad. In het kader van het project "Eemnesser metselaars en timmerlieden" zijn ook twee interviews verzorgd: één met de weduwe van timmerman Thijmen Wiggerts en één met Toon Wortel Pietzoon.

Werkgroep Streekdracht

Voorzitter Eline Lemstra (tevens bestuurlijk verantwoordelijk), Jos Eggenkamp en Livia van Eijle. Nog steeds wordt aanvulling met geïnteresseerde leden nagestreefd maar lijkt niet haalbaar. Eind 2017 zijn besluiten genomen voor verbetering van de conservering van kleding. Echter, om reden van tijd en ruimtegebrek is de afgelopen periode helaas slechts een gedeelte hiervan uitgevoerd. Wel is eind 2024 gestart met metingen in het gebouw van temperatuur en vocht met als doel om de omstandigheden van de aanwezige kleding, documentatie, schilderijen en voorwerpen zo optimaal mogelijk te laten zijn.

Eind 2025 heeft de HKE een schenking gekregen van de familie van Grietje van den Brink-Luijf. Een doos met 45 kledingstukken, die tezamen een complete streekdracht vormen. Zij was één van de laatste vrouwen in Eemnes, die nog dagelijks gekleed ging in de oude dracht.

Werkgroep Tentoonstellingen

Voorzitter: Dick Scherpenzeel. Leden Olga Fakkeldij (Bestuurlijk verantwoordelijke Dick Scherpenzeel (voorlopig), met (tijdelijk) hulp van op afroep beschikbare vrijwilligers voor de opbouw en het afbreken van de tentoonstellingen. En niet te vergeten de ondersteuning van Constant Tanghe bij het maken van de doeken. Begin 2025 stond er nog de tentoonstelling "Almekinders". De nieuwe tentoonstelling: 'De Eemnesser brandweer', is met hulp van de ex-brandweerlieden uit ons bestuur, Jan en Bram, voorbereid, waarbij het Eemnesser brandweerkorps ons goed heeft geholpen. Ook bij de opening op 1 november door de burgemeester was het brandweerkorps betrokken door de burgemeester en onze voorzitter met loeiende sirenes bij de Oudheidkamer af te leveren.

Ondertussen zijn we begonnen met de voorbereiding van de volgende tentoonstelling, met hulp van Jaap Groeneveld. Deze zal gaan over de Eemnesser Polder, waarbij de geschiedenis, het gebruik van de polder en de natuurbeheer aspecten worden belicht.

Werkgroep Voorwerpen

Voorzitter: Jaap Groeneveld. Leden: Bram Roodhart (tevens bestuurlijk verantwoordelijk). Er is een beperkt deel van bovenstaande ca. 35 dagdelen gewerkt aan de registratie van schenkingen en voorwerpen, die zich vooral beperkt heeft tot het bijhouden van nieuwe aanwas en voorbereiding op de komst van een nieuwe database. In de eerste helft van het jaar heeft Jaap nog zaken aangevuld (vooral ontbrekende foto's) en aangepast in verband met de nieuwe database. Bram heeft vanwege omstandigheden af en toe deelgenomen en hem geassisteerd. In de tweede helft van 2025 is een pas op de plaats gemaakt om geen verschillen te veroorzaken met wat al is overgedragen aan de ontwikkelaar daarvan en deel uitmaakt van de nieuwe database die begin 2026 wordt verwacht. Uitbreiding is wel gewenst.

Werkgroep Website en Nieuwe Media

Webmaster Ruud Ham. Leden: Dick Scherpenzeel en Eline Lemstra (tevens gedeeld bestuurlijk verantwoordelijk) en Jan Out. Dick onderhoudt de contacten met de leverancier van de website, analyseert het webgebruik en post items op Facebook. De website is in 2016 geheel vernieuwd en wordt regelmatig geactualiseerd. De HKE kan gevolgd worden op Facebook. Het ten volle benutten van de nieuwe media blijft een punt van aandacht.

In 2025 hebben we circa 7.000 bezoekers gehad die gemiddeld circa vijf pagina's hebben bekeken. Naast de homepage zijn de pagina's 'kwartaalblad', 'de geschiedenis van Eemnes', 'contact' en 'winkel' het meest bezocht. Het aantal bezoekers is veel lager dan het jaar daarvoor (was in 2024 circa 21.000). Daarbij moet wel worden aangetekend dat er soms onverklaarbare pieken zijn in het aantal bezoekers, wat meestal ongewenst verkeer betekent. In 2025 lijkt dat aanzienlijk te zijn gedaald.

Slechts 45% van de bezoekers komt uit Nederland. Bij de overige 55% zullen ongetwijfeld ook minder gewenste bezoekers zijn. Dat heeft in 2025 nooit tot problemen geleid.

Tenslotte

Zonder leden, vrijwilligers, vrienden en sponsors kan de HKE niet bestaan. Het bestuur dankt allen voor hun enthousiasme, bijdragen en inzet. We hopen dat 2026 weer een actief jaar gaat worden en we opnieuw een beroep hen kunnen doen!

Aldus vastgesteld tijdens de Algemene ledenvergadering
van de Historische Kring Eemnes d.d. 8 april 2026

Jan de Bruijn

Eline Lemstra

(secretaris)

(voorzitter)